Na osnovu člana 13 i 16 Zakona o sportu („Službeni list Crne Gore , br. 044/18), i člana 73 stav 1 tačka 4 Statuta Prijestonice („ Službeni list Crne Gore – opštinski propisi“, br. 049/18, 009/19), Skupština Prijestonice Cetinje, na sjednici održanoj dana 19.09.2019. godine, donijela je

O D L U K U

o donošenju Strategije razvoja sporta u Prijestonici Cetinje za period 2019-2021. godine

Član

Donosi se Strategija razvoja sporta u Prijestonici Cetinje za period 2019-2021. godine.

Član 2

Sastavni dio Odluke je Strategija razvoja sporta u Prijestonici Cetinje za period 2019-2021.godine.

Član 3

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „ Službenom listu Crne Gore – opštinski propisi “.

Broj: 01-030/19-15

Cetinje, 19.09. 2019. godine

SKUPŠTINA PRIJESTONICE CETINJE

Predsjednica

Maja Ćetković

O b r a z l o ž e nj e

Pravni osnov za donošenje Odluke

Pravni osnov za donošenje Odluke o usvajanju Strategije razvoja sporta u Prijestonici Cetinje za period 2019-2021. godine, sadržan je u odredbama člana 13 i 16 Zakona o sportu („Službeni list Crne Gore„ , br. 044/18), kojima je propisano da ostvarivanje javnog interesa u sportu obezbjeđuje država i opština, opština u okviru – Glavnog grada, Glavni grad i Prijestonica, te da se za ostvarivanje javnog interesa u sportu, donosi Strategija razvoja sporta na lokalnom nivou, dok je članom 16 istog zakona, propisano da Strategija razvoja sporta na lokalnom nivou, sadrži: dugoročne potrebe lokalnog stanovništva u oblasti sporta, opštinske razvojne prioritete, obaveze organizacija i organa u realizaciji sportsko-razvojnih ciljeva, dinamiku realizacije strategije, planove izgradnje, rekonstrukciju, adaptaciju sportskih objekata na teritoriji opštine, mjere za ostvarivanje strategije na lokalnom nivou

Nadalje, članom 73 stav 1 tačka 4 Statuta Prijestonice („Službeni list Crne Gore – opštinski propisi, broj 049/18, 009/19), propisano je da Skupština donosi planove i programe razvoja za pojedine oblasti.

Razlozi za donošenje Odluke

Izradi ovog strateškog dokumenta pristupilo se u skladu sa obavezama proisteklim iz Zakona o sportu, te sa razloga što je sportska djelatnost, djelatnost od javnog interesa, kojom se stvaraju uslovi za obavljanje sportskih aktivnosti, a sve u cilju ostvarivanja javnog interesa, i ciljeva i prioriteta razvoja sporta na teritoriji Cetinja.Sprovedena je Zakonom propisana procedura za donošenje Strategije. Gradonačelnik Prijestonice Cetinje, donio je Program održavanja javne rasprave o Nacrtu Strategije o razvoju sporta u Prijestonici Cetinje za period 2019-2021. godine, br. 01-680/19-15-2 od 28.februara 2019.godine i Odluku o utvrđivanju Nacrta Strategije o razvoju sporta u Prijestonici Cetinje za period 2019-2021.godine br.01-680/19-15-2 od 28.02. 2019. godine, a Sekretarijat za kulturu, sport i mlade Prijestonice Cetinje je sproveo javnu raspravu o navedenom aktu, te sačinio Izvještaj o sprovedenoj Javnoj raspravi o Nacrtu Strategije razvoja sporta Prijestonice Cetinje za period 2019-2021.

Nadalje,- Ministarstvo sporta i mladih Crne Gore, je aktom br.01-006-912/2018-4 od 13.decembra 2018.godine, dalo pozitivno mišljenje na korigovani tekst Nacrta navedene Strategije, kao i saglasnost, akt br. 01-006-912/2018/7 od 07. februara 2019. godine, u pogledu izmjene perioda važenja Strategije razvoja sporta u Prijestonici Cetinje.Ministarstvo sporta i mladih, takođe je aktom br.01-006-703/2019-2 od 29. Jula 2019.godine ovom sekretarijatu, odgovorilo na dopis da je Ženski košarkaški klub „Lovćen„ upisan u Registar

sportskih organizacija rješenjem Uprave za mlade i sport UP I br.01-258 od 21.12.2015.godine, te da je ista sportska organizacija tokom 2017.godine bila upisana u Registar.

Budući da su ispunjeni svi zakonom propisani uslovi, predlažemo da Skupština Prijestonice Cetinje, donese Odluku o donošenju Strategije razvoja sporta u Prijestonici Cetinje za period 2019-2021.godine.

Finansijska sredstva

Za realizaciju ove odluke su potrebna finansijska sredstva.

SEKRETAR

Stanko MARKOVIĆ

PRIJESTONICA CETINJE
SEKRETARIJAT ZA KULTURU, SPORT I MLADE

STRATEGIJA RAZVOJA SPORTA U PRIJESTONICI CETINJE ZA PERIOD 2019 - 2021. GODINA

Cetinje, septembar 2019.godine

SADRŽAJ

Uvod.....3

Značaj i uloga sporta u savremenom svijetu 4
Pravni okvir 5
Kratka retrospektiva funkcionisanja sporta u Prijestonici Cetinje 7

Metodologija izrade.....10

Analiza stanja sporta u Prijestonici Cetinje.....10

Vrhunski sport 16
Školski sport.....17
Studentski sport.....21
Rekreativni sport.....21
Sport osoba sa invaliditetom..... 22
Sportska infrastruktura u Prijestonici.....23

Monitoring i evaluacija.....39

Plan realizacije Strategije razvoja sporta u Prijestonici Cetinje, za period 2019-2021 godine.....40

UVOD

Sport doprinosi ličnom i društvenom razvoju kroz sportske, kreativne aktivnosti i rekreaciju, koje služe zadovoljenju čovjekove potrebe za fizičkim vježbanjem radi ličnog fizičkog i mentalnog blagostanja. Kao specifičan oblik ljudske aktivnosti, sport ima veliki značaj u životu svakog pojedinca i kao takav svakako je jedan od najrasprostranjenijih oblika tjelesne aktivnosti.

Bavljenje sportom podrazumijeva raznovrsne razloge pojedinaca, a neki od razloga mogu biti: razonoda, razvijanje tijela, poboljšanje sposobnosti, takmičarski duh i drugo.

Postoje razne definicije sporta:

Sport je javna djelatnost, sa visoko izraženom komunikacijskom ulogom između protagonista i mnogobrojnih konzumenata sporta.

Sport je objekat i subjekat mas-medijskog fokusiranja. Svaki drugi građanin ove planete je na neki način konzument sportske informacije, bilo kao gledalac, primalac ili davalac sportskih usluga, ili kao čovjek koji pročita makar i mali sportski članak u novinama.

Sport je i biznis, "za sebe i po sebi", i to jedan od visokoprofitnih poslova.

Sport je i sredstvo kojim se služi narod u vidu sportskog vježbanja (sportska rekreacija) ali i sredstvo kojim se služe odgovarajuće profesionalne službe u svojim zadacima (vojska, policija, istraživači mora, kosmosa i drugih prirodnih resursa).

Sport je profesija kojom se bave sportisti, treneri, menadžeri i drugi. To su ljudi koji su se opredjelili za sport kao zanimanje.

Prema definiciji, takođe, sport može biti vrhunski, odnosno selektivni i masovni tj. neselektivni. U području sporta egzistira nekoliko kategorija, a to su: profesionalni sport, amaterski sport, rekreacijski sport, školski sport i sport osoba sa invaliditetom .

Lokalna samouprava kao oblik upravljanja i odlučivanja o javnim interesima, između ostalog, ima veliki uticaj i na zadovoljenje potreba građana u oblasti sporta i rekreacije, s obzirom da ona učestvuje u finansiranju sportskih organizacija, izgradnji i održavanju sportskih objekata, razvoju talenata, organizovanju različitih rangova i nivoa sportskih događaja i manifestacija, odnosno, doprinosi cjelokupnom razvoju i promociji sporta, kao važne društvene potrebe i djelatnosti. Takođe, značaj sporta kao društvene pojave ogleda se i u tome što je kao činilac društveno-kulturnog razvoja povezan na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou sa ostalim područjima političkog odlučivanja i planiranja kao što su: obrazovanje, zdravlje, kultura, turizam i

drugo. Posredstvom izabranih predstavnika u lokalnoj vlasti građanima se pruža mogućnost da javne potrebe za sportom i rekreacijom ostvare na lokalnom nivou.

ZNAČAJ I ULOGA SPORTA U SAVREMENOM SVIJETU

Sport ima ključnu ulogu u svakom društvu i doprinosi socijalnoj koheziji, prevazilaženju predrasuda, povećanju pozitivnog uticaja na javno mnjenje i širenje etičkih i opštih principa, koji se kroz sport prenose. Građani mogu učestovati u sportu kao pasivni posmatrači tj. gledaoci i ljubitelji sporta ili kao neposredni učesnici u sportskim aktivnostima. Savremeni sport predstavlja ogromno dostignuće modernog društva i važno društveno blago. Sport je i jedna od pokretačkih snaga za dostizanje milenijumskih ciljeva razvoja ljudskog društva, definisanih od strane Ujedinjenih nacija. Posebno je vrijedan za savremeni svijet koji se brzo mijenja i koji se, s jedne strane, karakteriše smanjenjem slobodnog vremena, a s druge, urbanizacijom i stalnim tehnološkim razvojem koji teže da odvoje čovjeka od njegove prirodne sredine. Priliku da učestvuju u sportu imaju svi građani Crne Gore, bez obzira na društveni status, vjersku i seksualnu pripadnost, ili bilo koji drugi vid opredijeljenosti. Sport povezuje pojedince, porodice, zajednice, regione i cjelokupni narod. Kada se ljudi bave sportom oni se igraju, raduju i tada ispoljavaju najbolje ljudske osobine koje dolaze do posebnog izražaja: lojalnost, tolerancija, drugarstvo, timski rad, posvećenost i upornost.

Poslednjih godina u svijetu i kod nas u sistemu sporta sve veća pažnja se poklanja konstruisanju što optimalnijeg modela funkcionisanja upravljanja, s obzirom da se još uvek upravljanje bazira na intiutivnim i tradicionalnim iskustvima, ali uz veće uvažavanje i kontinuiranu primjenu naučnih saznanja u upravljanju.

Bavljenje sportom može osnažiti djecu i mlade, ne samo sa aspekta fizičkog zdravlja, već i kada je riječ o psiho-socijalnom razvoju, jačanju samopoštovanja, razvoju odgovornosti, istrajnosti i saradničkih vještina, usvajanju pozitivnih vrijednosti i boljem školskom uspjehu. Osim toga, bavljenje sportom predstavlja važno sredstvo prevencije rizičnih ponašanja mladih, poput pušenja, zloupotrebe alkohola i droga, kao i maloljetničke delikvencije. Angažovanje u sportu može korigovati faktore koji doprinose delikventnom ponašanju mladih, kao što su nedostatak pozitivnih uzora, nedostatak samodiscipline i dosada. Na nivou lokalne zajednice i društva u cjelini, sport može značajno doprineti promociji zdravlja i prevenciji hroničnih nezaraznih bolesti, razvoju obrazovanja djece i mladih, rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju žena, može podstaći inkluziju i blagostanje osoba sa invaliditetom, i biti važan faktor u prevenciji konflikata i izgradnji mira.

PRAVNI OKVIR

Osnovni pravni akt na kome počiva pravni okvir sporta u Crnoj Gori je Zakon o sportu ("Službeni list Crne Gore", br.044/18)

Shodno odredbama navedenog zakona, sport predstavljaju svi oblici fizičke i mentalne aktivnosti, koji kroz organizovano ili neorganizovano učešće imaju za cilj izražavanje ili poboljšavanje fizičke i mentalne spremnosti ili postizanja rezultata na takmičenjima svih nivoa.

Sportska djelatnost je djelatnost od javnog interesa i njome se obezbjeđuju uslovi za obavljanje sportskih aktivnosti.

Ostvarivanje javnog interesa obezbjeđuje država i opštine, opština u okviru Glavnog grada, Glavni grad i Prijestonica. Za ostvarivanje javnog interesa u sportu donosi se Strategija razvoja sporta u Crnoj Gori i Strategija razvoja sporta na lokalnom nivou.

Strategijom se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja sporta i određuju organizacione, administrativne i druge mjere za njihovo ostvarivanje.

Strategija razvoja sporta na lokalnom nivou, a shodno članu 16. navedenog zakona sadrzi:

-dugoročne potrebe lokalnog stanovništva u oblasti sporta;

-razvojne prioritete u oblasti sporta u Prijestonici Cetinje;

-obaveze i zadatke organa i organizacija koje učestvuju u realizaciji postavljenih sportsko-razvojnih ciljeva;

-dinamiku realizacije strategije razvoja sporta na lokalnom nivou;

-plan izgradnje, rekonstrukcije odnosno adaptacije sportskih objekata na teritoriji opštine;

-organizacione i administrativne mjere za ostvarivanje strategije razvoja sporta na lokalnom nivou.

Ustavni osnov za donošenje Strategije razvoja sporta Prijestonice Cetinje za period 2019-2021. godine, sadržan je u članu 77 stav 1 Ustava Crne Gore (Službeni list Crne Gore", br.001/7, 038/13), kojim je propisano da država, između ostalog, podstiče i pomaže razvoj prosvjete, nauke, kulture, umjetnosti, sporta, fizičke i tehničke kulture.

Osnovni postulat u lokalnim jedinicama je stvaranje adekvatnih uslova i ponuda realnih organizacionih, finansijskih, infrastrukturnih, kadrovskih i drugih okvira u kojima se sportska djelatnost može najuspješnije odvijati.

Esencijalno je, napraviti dugoročan pristup koji će omogućiti stvaranje preduslova za bavljenje fizičkim aktivnostima svim populacijama i postizanje vrhunskih rezultata u sportu, kako fizička aktivnost ne bi bila privilegija malog broja djece i odraslih, već bi bavljenje sportom bilo dostupno svima.

Usvajanjem Strategije razvoja sporta Prijestonice Cetinje za period 2019-2021. godine, doprinijećemo unapređenju sporta i postizanju kvalitetnijih rezultata.

Pravni akti na kojima počiva pravni okvir strategije razvoja sporta na lokalnom nivou su i:

-Zakon o lokalnoj samoupravi("Službeni list Crne Gore ", br. 002/18, 034/19). Odredbama člana 27 tačka 13 između ostalog je propisano da opština u skladu sa zakonom i drugim propisima, stvara uslove za razvoj i unaprijeđenje djece, omladine i građana, kao i razvijanje međuopšinske sportske saradnje, a odredbama člana 29 stav 1 tačka 2 propisano je da radi obezbjeđivanja vršenja poslova iz svoje nadležnosti opština osniva ustanove, privredna društva i druge oblike organizovanja radi pružanja javnih usluga.

- Uredba o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata ("Službeni list Crne Gore ", br. 054/18), član 13 tačka 5 propisano je da su strateška dokumenata izrađuju i sprovode u sektorima nauke, obrazovanja, kulture, mladih i sporta - oblasti koje se odnose na ekonomski razvoj zasnovan na znanju i unapređenju obrazovanja.

-Strategija razvoja sporta u Crnoj Gori za period 2018-2021.godine.

-Nadalje, Skupština Prijestonice Cetinje shodno odredbama člana 38 stav 1tačka 4 navedenog Zakona o lokalnoj samoupravi, donosi planove i programe razvoja za pojedine oblasti. Takođe, Skupština Prijestonice Cetinje, a shodno članu 73 stav 1 tačke 3,4,49,Statuta Prijestonice Cetinje ("Službeni list Crne Gore- opštinski propisi" , br.049/18,009/19) donosi Strateški plan razvoja Prijestonice, kao i planove i programe razvoja za pojedine oblasti, te vrši druge poslove utvrđene zakonom, Statutom i posebnim odlukama.

-Pravilnik o utvrđivanju osnove i kriterijuma za finansiranje aktivnosti u sportu iz Budžeta Prijestonice Cetinje, broj 06-680/17-511 od, 20.12.2017. godine, koji je donio Sekretarijat za kulturu, sport i mlade Prijestonice Cetinje.

-Godišnji program razvoja Prijestonice Cetinje za 2019-u godinu, gdje su iskazane realne potrebe za razvoj Prijestonice:

- projekat izgradnja Sportske dvorane u "Zoni sporta" na prostoru otvorenog poligona malih sportova, neposredno uz pomoćni fudbalski stadion (kapaciteta 2.500 gledalaca, sa svim pratećim sadržajima po evropskim standardima EHF I FIBA-a
- projekat izgradnje sale za osnovnu školu "Lovćenski partizanski odred" neophodne za održavanje časova iz predmeta-fizičko vaspitanje.
- unaprijeđenje lokalne sportske infrastrukture (izradu planske i urbanističko -tehničke dokumentacije).

KRATKA RETROSPEKTIVA FUNKCIONISANJA SPORTA U PRIJESTONICI CETINJE

Kada je riječ o sportu u Prijestonici Cetinje od davnina su bile zastupljene mnoge sportske grane, kao što su: gimnastika, sokolstvo, fudbal, tenis, golf, streljaštvo, mačevanje, konjički sport, biciklizam, klizanje, koturanje (skating), skijanje i šah. Razvoj pomenutih sportskih grana vezujemo za vrijeme vladavine kralja Nikole Petrovića i vladike Rada Tomova Petrovića - Njegoša. Ljudi su uglavnom upražnjavali sport u slobodnom vremenu, kada nijesu ratovali i za vrijeme državnih praznika. U knjizi dr. Novaka Jovanovića "Sport u Crnoj Gori do 1914. godine“ navodi se, da su ljudi u tom periodu imali predstavu o pozitivnim efektima upražnjavanja sporta i da je sport imao veoma bitno mjesto u svakodnevnim životnim aktivnostima.

Prema podacima Centralnog registra Ministarstva sporta Crne Gore na teritoriji Prijestonice Cetinje danas funkcionišu trideset osam sportskih organizacija. Među njima treba izdvojiti jedne od najstarijih, ne samo cetinjskih, već i crnogorskih klubova kao što su: F.K. “Lovćen”, R.K. “Lovćen” , K.K ”Lovćen 1947“, Š.K. “Cetinje” i A.K “Lovćen“.

Fudbalski klub ”Lovćen“ je osnovan 1913. godine i najstariji je sportski kolektiv u Crnoj Gori. Uoči drugog svjetskog rata ”Lovćen“ je u pet navrata bio prvak Crne Gore.

U poslijeratnom razdoblju “Lovćen“ je tri puta bio u predvorju Prve savezne fudbalske lige. Prvi put, to se dogodilo 1946. godine. Drugi put, cetinjski klub se pojavio u kvalifikacijama za Prvu ligu 1956. godine. Već sljedeće sezone, “Lovćen” je dobio novu priliku za plasman u najači rang.

U dugogodišnjoj istoriji najznačajnije utakmice Klub je odigrao sa “Crvenom Zvezdom“ -Beograd, “Dinamo“ - Zagreb, “Partizan“- Beograd i “Hajduk“- Split.

Inače, sve do raspada SFR Jugoslavije “Lovćen“ je najčešće bio učesnik drugoligaškog takmičenja. Najstariji crnogorski klub u tom je rangu nastupao 552 puta.

Prvi plasman u prvoligaško takmičenje, čiji je stabilan član, klub je obezbijedio 2007. godine, pošto je nadmoćno osvojio prvo mjesto u Drugoj fudbalskoj ligi. U svojoj istoriji devet puta je osvajao Republički Kup.

Uz to, Lovćen je u godini velikog jubileja - 100 godišnjice postojanja odlikovan nacionalnim Ordenom crnogorske zastave drugog stepena. Istovremeno, 4. januara 2014. godine Lovćenu je dodijeljeno jedno od najznačajnijih priznanja grada - Povelja ”Ivan Crnojević”.

Fudbalski klub ”Lovćen” u sezoni 2013/14. godini imao je sezonu koja će ostati posebno upamćena u istorijatu najstarijeg crnogorskog sportskog kolektiva.

Sjajan nastup “Lovćena” krunisan je prvim velikim državnim trofejom - peharom namijenjenim pobjedniku Kupa Crne Gore, ali i prvim plasmanom našeg kluba u Evropska takmičenja. Lovćen je iznjedrio veliki broj igrača i trenera koji su nastavili svoj rad u velikim Evropskim klubovima.

Rukometni klub ”Lovćen” je osnovan početkom 1949. godine na Cetinju. Rukomet je već decenijama sport broj jedan u crnogorskoj Prijestonici. U toku svoje duge tradicije Klub je ostvario vrijedne rezultate, čime se profilisao kao jedan od najuspješnijih muških rukometnih klubova u regionu. Nakon prvoligaške titule u omladinskoj konkurenciji iz Ajdovštine 1979. godine Klub je izborio plasman u Prvu saveznu ligu. Klub je u sezoni 1987/88. u ligi SFRJ izborio prvoligaški status, koja je u tom vremenu bila jedna od najačih u svijetu.

Nakon toga “Lovćen“ je rastao, razvijao i opstajao stvarajući nove šampione, reprezentativce i svjetski priznata rukometna imena. Od sezone 1997/98. počinje uspon rukometnog kluba ”Lovćen”, koji je po prvi put izborio učešće u Međunarodno takmičenje Kup gradova. Klub je u sezoni 1999/2000. godine osvojio titulu Šampiona Jugoslavije, a naredne sezone 2000/2001. takođe ponovio uspjeh, kao i peto mjesto u Evropskoj Ligi Šampiona. Sezone 2001/02, kao i 2002/03. godine “Lovćen“ je osvajač Kupa Jugoslavije. U godinama koje slijede Klub je bio redovan učesnik evropskih takmičenja: Liga Šampiona, EHF Kup i Kup gradova.

U sezoni 2006/2007. godine RK ”Lovćen” je ostvario uspjeh koji će ostati zapisan i posebno upamćen u klupskoj istoriji. U navedenoj sezoni RK ”Lovćen” postao je prvi šampion u nezavisnoj Crnoj Gori. Od sezone 2008/2011. godine osvajač je Kupa Crne Gore. Od 2011. do 2014. godine Klub je redovan učesnik SEHA lige, da bi od 2011. do 2015. godine bio apsolutni vladar crnogorske rukometne scene sa osvojene četiri duple krune.

U sezoni 2016/17. godine osvajač je Kupa Crne Gore, kao i u sezoni 2017/18. godine osvajač je duple krune.

RK “Lovćen“ je svih ovih godina bio i ostao stožer svih muških rukometnih nacionalnih selekcija.

Košarkaški klub ”Lovćen 1947” je osnovan 1947. godine na Cetinju. Nastao je kao košarkaška sekcija Gimnastičkog društva sa Cetinja. Prvo učešće Kluba bilo je na trećem prvenstvu Crne Gore održanom 1949. godine na Cetinju. Od 1952. godine košarkaško prvenstvo odvijalo se u zonama i finalnom dijelu, a Klub se takmičio u srednjoj zoni. Jedinstvena crnogorska liga formirana je 1970.

godine, gdje je "Lovćen" njen standardni učesnik. "Lovćen" se 1983. godine, plasirao u Prvu B saveznu ligu i bio njen učesnik sa prekidima do 1992. godine. Od sezone 1992/93. godine Lovćen je igrao u Prvoj ligi SR Jugoslavije , da bi najveće uspjehe postigao u drugoj polovini devedesetih. "Lovćen" je igrao u najkvalitetnijem takmičenju , a sa Cetinja su često odlazili poraženi veliki klubovi i to: "Partizan", "Crvena Zvezda", "Hemofarm"," FMP Železnik" i drugi. Tokom 1997. godine "Lovćen" se plasirao u četvrtfinale prvoligaškog plej-ofa, a osvajanjem šestog mjesta 1998, uz plasman u plej-ofu, Klub je izborio učešće na evropskim takmičenjima. Najbolji prvoligaški plasman, Klub je ostvario 2001. godine , kada je osvojio četvrtu poziciju. U sezoni 2003/2004. godini Klub je nastupao u regionalnoj Jadranskoj ligi. Klub je sezoni 2006/2007. postao viceprvak prvog šampionata nezavisne Crne Gore, a iste godine nastupio je u finalu Kupa Crne Gore. Najuspješnija sezona bila je 2009/2010. godina uz nastup u finalu nacionalnog košarkaškog šampionata plasirao se na fajnal-for regionalne Balkanske lige, koje se održalo u Sofiji. U sezoni 2017/18. godina, Klub je učesnik 2 ABA Regionalne lige.

Šahovski klub "Cetinje" osnovan je 1932. godine. Zvanično je najstariji šah klub u Crnoj Gori. Važno je pomenuti da je odmah poslije Drugog svjetskog rata kapiten šahovskog kluba "Cetinje" bio legendarni velemajstor Svetozar Gligorić. Boje Kluba branili su i poznati šahovski velemajstori kao što su : Božidar-Bonja Ivanović, Dragoljub Janošević, majstor Longer iz Slovenije. Klub je uvijek bio standardni član Premier i Prve crnogorske lige.

Atletski klub "Lovćen" je osnovan 10. marta 1948. godine. Do tada Atletski klub je djelovao i radio pri fiskulturnom društvu "Lovćen" kao atletska sekcija. Prvi trener u klubu je bio Dušan Stojanović. U prvim godinama svoga rada u klubu su se svojim rezultatima isticali Ljubo Martinović-Crni, Andrija Đurović, Andrija Banović, Rade Radovanović, Savo Jovićević, Bose Marković, Sonja Milošević, kao i reprezentativci Jugoslavije Mićo Todorović, Rajko Milošević - Crni i drugi. Aktivnosti AK "Lovćen" su u prvih petnaest godina rada bile velike, pa je na Cetinju 1955 i 1962. godine u organizaciji AK "Lovćen", održano Prvenstvo Crne Gore za seniore. U narednim godinama dolazi do pada aktivnosti Kluba, njegov rad se svodi na povremenim aktivnostima, organizacijama srednjoškolskih prvenstava Crne Gore, Krosa Pobjede 1984. godine, da bi kasnije došlo do tihog gašenja kluba.

Obnova rada Kluba je održana 10. marta 1992. godine, kada je za predsjednika izabran Mića Mitrović. Funkciju predsjednika Kluba su još obavljali Marko Martinović i Nada Radović po dva mandata, dok je sada aktuelni predsjednik kluba Željko Perišić. Šef stručnog štaba je Ivan Popović, međunarodni atletski trener.

U periodu od obnove Kluba, od 1992. godine do danas, Klub je u svojim redovima imao istaknute pojedince, Milenu Milašević učesnicu Olimpijskih igara 2008. godine u Pekingu, Mariju Vuković i braću Darka i Dragana Pešića

učesnike i osvajače medalja sa Svjetskih, Evropskih i Balkanskih takmičenja. Na Prvenstvima Jugoslavije u periodu 1948-2005. godine, atletičri Lovćena su osvojili 42 medalje (11 zlatnih – 17 srebrnih – 14 bronzanih). Klub sada broji preko 100 takmičara, među kojima i osam reprezentativaca Crne Gore, koji brane boje svoje države na Međunarodnim takmičenjima.

METODOLOGIJA IZRADE

Za analiziranje i utvrđivanje trenutnog stanja iz oblasti sporta u Prijestonici Cetinje, za potrebe izrade Strategije razvoja sporta, korišćene su sledeće metode :

- Anketni upitnik
- Intervju
- Fokus grupe

Anketni upitnik proslijeđivan je svim relevantnim subjektima (ustanovama, sportskim i drugim organizacijama, pojedincima), koji se na neposredan ili posredan način bave ili su uključeni u oblast sporta sa teritorije Prijestonice.

Takođe, odrađene su fokus grupe i intervjui sa predstavnicima sportskih organizacija, sportskim radnicima, profesorima fizičke kulture i drugim predstavnicima koji se bave sportskom djelatnošću. Zarad utvrđivanja činjeničnog stanja, izvršena je i terenska posjeta svih sportskih sadržaja, objekata, lokacija na teritoriji Prijestonice Cetinje. Na osnovu prikupljenih podataka, analiziran je sadržaj, izvršena situaciona analiza, te shodno istom, postavljeni dugoročni ciljevi,tj.definisana Strategija razvoja sporta u Prijestonici Cetinje.

Tim prikupljanja i obrade podataka, kao i tim za izradu Strategije činila su lica zaposlena na poslovima sporta u Sekretarijatu za kulturu,sport i mlade Prijestonice.

ANALIZA STANJA SPORTA U PRIJESTONICI CETINJE

U prijestonici Cetinje po osnovu akta br.06-680/17-365/5 od 15.09.2017. godine dobijenog od Ministarstva sporta i mladih Crne Gore ima trideset osam sportskih organizacija. Određen broj sportskih organizacija sa teritorije grada su u predhodnom periodu, ostvarivali vrhunske sportske rezultate na državnim i međudržavnim takmičenjima. Primjetno je povećano interesovanje koje se ogleda u razvoju rukometa, atletike, košarke, borilačkih sportova. Klubovi na teritoriji grada funkcionišu na amaterskoj osnovi.

U kontekstu predhodnog, kroz tabelarni prikaz, predstavljen je pregled i struktura registrovanih sportskih organizacija na teritoriji Prijestonice Cetinje, shodno gore navedenom aktu.

U prijestonici Cetinje postoji 19 registrovanih grana sporta, od kojih su: fudbal, košarkaška, rukomet, atletika, džudo, kik boks, šah, planinarenje, streljaštvo i ostali. Po masovnosti polaznika, izdvajaju se fudbalski klub, rukometni klub, košarkaški klub, atletski klub, džudo klub i kik-boks klub. Postoje sportovi i klubovi Prijestonice Cetinje koji su u samom vrhu po svojim rezultatima na nacionalnim prvenstvima, a takođe, postoji i više značajnih rezultata ostvarenih na međunarodnim takmičenjima. Ti uspjesi klubova i sportova vidljivi su kroz broj medalja, koji pojedini sportisti i sportistkinje osvajaju , kao i kroz osvajanja prvih mjesta u ekipnim sportovima, kao na primjer u muškom rukometu.

SPORTOVI U PRIJESTONICI CETINJE

Grana sporta		**Broj klubova**
1	Atletika	1
2	Automobilizam	1
3	Bilijar	2
4	Biciklizam	1
5	Džudo	1
6	Fudbal	5
7	Fitnes- power lifting	1
8	Gimnastika	1
9	Kik boks	1
10	Košarka	4
11	Odbojka	1
12	Paintball	1
13	Planinarenje, alpinizam	3
14	Rukomet	2
15	Ragbi	1
16	Stoni tenis	2
17	Streljaštvo i streličarstvo	3
18	Sportska rekreacija	5
19	Šah	2

SPORTSKE ORGANIZACIJE U PRIJESTONICI CETINJE

Redni broj	Naziv kluba	Grana sporta
1	Atletski klub “Lovćen”	Atletika
2	Auto moto društvo “Lovćen”	Automobilizam
3	Bilijar klub “Artistik”	Bilijar
4	Bilijar klub “Biljarda”	Bilijar
5	Biciklistički klub “Njegoš”	Biciklizam
6	Džudo klub “Crnogorac”	Džudo
7	Fudbalski klub “Lovćen”	Fudbal
8	Fudbalski klub “Cetinje”	Fudbal
9	Fudbalski klub “Dribling”	Fudbal
10	Fudbalski klub”Gorštak”	Fudbal
11	Fudbalski klub “Kale”	Fudbal
12	Power lifting klub “Lovćen”	Fitnes
13	Sportski joga klub “Dafina”	Gimnastika
14	Kik boks klub “Lovćen”	Kik boks
15	Košarkaški klub “Lovćen 1947”	Košarka
16	Košarkaški klub “Cetinje MNE”	Košarka
17	Košarkaški klub “Cetinje”	Košarka
18	Ženski košarkaški klub “Lovćen“	Košarka

19	Odbojkaški klub “Lovćen”	Odbojka
20	Paintball klub “Victori”	Paintball
21	Sportski planinarski klub “Soko”	Planinarenje
22	Planinarski klub “Kapetan Angel”	Planinarenje
23	Sportski alpinistički klub “Slobodni penjači”	Planinarenje
24	Ragbi klub “Lovćen”	Ragbi
25	Rukometni klub “Lovćen”	Rukomet
26	Rukometni klub “Perper Handball”	Rukomet
27	Stonoteniski klub “Lovćen 1952”	Stoni tenis
28	Stonoteniski klub “Osoba sa invaliditetom Flip”	Stoni tenis
29	Sportsko rekreativno društvo “Lovćen”	Sportsko rekreativno društvo
30	Sportsko rekreativno društvo “Sport za sve Cetinje”	Sportsko rekreativno društvo
31	Društvo za sportsku rekreaciju “Veterani”	Sportsko rekreativno društvo
32	Školsko sportsko društvo “Gimnazija”	Sportsko rekreativno društvo
33	Školsko sportsko društvo “Njegoš”	Sportsko rekreativno društvo
34	Klub praktičnog streljaštva “Cetinje”	Streljaštvo
35	Streljački klub “Gams”	Streljaštvo
36	Streljački klub za leteće mete “Cetinje”	Streljaštvo
37	Šahovski klub “Cetinje”	Šah
38	Šahovski klub “Crnogorac”	Šah

Pokazatelji istraživanja pokazuju da je procentualno najveći broj takmičara, čak 70 % upravo u klubovima čiji je osnivač, odnosno suosnivač Prijestonica Cetinje, a to su: FK "Lovćen", RK"Lovćen", KK "Lovćen 1947", ŽKK "Lovćen" i Bilijar klub "Biljarda".

Fudbal je jedan od najmasovnijih sportova u našem gradu. Registrovano je 5 klubova u svim uzrasnim kategorijama. Klubovi se takmiče pod okriljem FSCG u raznim rangovima takmičenja (Prva liga, Druga liga, Omladinska liga, Kadetska liga, a takođe imaju i članove mlađih i starijih pionira).

Postižu zapažene rezultate uglavnom na domaćim takmičenjima. FK "Lovćen" predstavlja Prijestonicu Cetinje u Prvoj Crnogorskoj fudbalskoj ligi.

Prijestonica Cetinje raspolaže sa jednim glavnim stadionom (koji je trenutno u fazi izgradnje i koji će po završetku radova zadovoljavati visoke evropske i svjetske standarde) i jednim pomoćnim stadionom.

Odlukom o davanju saglasnosti za upis promjena i usklađivanje opštih akata fudbalskog kluba "Lovćen" Cetinje broj:01-030/14-162 od 29.12.2014.godine, utvrdilo se da je Prijestonica Cetinje osnivač fudbalskog kluba "Lovćen".

Rukomet ima dugu tradiciju na teritoriji Prijestonice Cetinje, a trenutno je registrovano dva kluba. U ovom viteškom sportu Cetinje i Crnu Goru dugi niz godina dostojno su reprezentovale brojne uspješne generacije velikana RK "Lovćen".

Rukometni klub "Lovćen" aktuelni je prvak Crne Gore u seniorskom uzrastu, kao i osvajač Kup-a Crne gore. U nižim rangovima takmičenja kao što je Druga liga, RK "Lovćen" takođe postiže zapažene rezultate, a ne manje kvalitetne rezultate postiže sa svojom kadetskom i pionirskom selekcijom.

U Prijestonici odnedavno, na jako visokom nivou funkcioniše RK "Perper Handball" koji okuplja veliki broj djece, i uspješno se takmiči u pionirskoj ligi.
Kada su u pitanju prostorije za održavanje treninga i utakmica, na Cetinju postoji samo jedna sala rukometnih dimenzija u sklopu D.O.O. "Sportski centar Cetinje", koja ne ispunjava standarde za evropska takmičenja.

Odlukom o davanju saglasnosti za upis promjena i usklađivanje opštih akata rukometnog kluba "Lovćen" Cetinje, broj:01-030/15-202 od 25.12.2015.godine, utvrdilo se da je Prijestonica Cetinje osnivač istog.

Košarka kao i prethodne dvije grane sporta od davnina se uspješno igrala u gradu podno Lovćena. Trenutno su registrovana četiri kluba, od čega su tri muška i jedan ženski.

Košarkaški klub „Lovćen 1947 " trenutno se takmiči u 2 ABA ligi i postiže zapažene rezultate. Osim sa seniorima u Klubu se veoma ozbiljno radi i sa

kadetima i pionirima.

Ženski košarkaški klub "Lovćen“ predstavlja svoj grad u seniorskoj konkurenciji gdje je aktuelni vicešampion Crne Gore, kao i u kadetskom i pionirskom uzrastu u kojima postiže značajne rezultate.

Kada su u pitanju dva mlađa kluba, KK "Cetinje“ i KK "Cetinje MNE“ veoma je bitno naglasiti da u njima trenira veliki broj djece koji u svojim nastupima dostojno reprezentuju svoj grad.

Od prostornih kapaciteta za održavanje treninga i utakmica klubovi uglavnom koriste salu D.O.O "Sportskog centra“, kao i salu Srednje stručne škole, koji su daleko od standarda koji realno zaslužuju košarkaški klubovi.

Odlukom o osnivanju muškog košarkaškog kluba "Lovćen 1947“, broj: 01-030/16-286 od 30.11.2016.godine, utvrđuje se da je Prijestonica Cetinje osnivač istog.

Takođe, odlukom broj: 01-030/15-134 od 29.05.2015.godine utvrđuje se da je Prijestonica Cetinje suosnivač ženskog košarkaškog kluba "Lovćen“.

Bilijar je jedan od najstarijih sportova ne samo na Cetinju, već i u Crnoj Gori. Na teritoriji Cetinja fukcionišu dva registrovana kluba BK "Biljarda“ i BK“ Artistik“. Postižu zapažene rezultate na Republičkom nivou, u seniorskoj, juniorskoj i kadetskoj konkurenciji. U svojim redovima imaju standardne reprezentativce Crne Gore.

Odlukom o učešću Prijestonice Cetinje u suosnivanju bilijar kluba "Biljarda“ Cetinje, broj: 01-030/16-17 od 30.03.2016.godine, utvrđuje se da je Prijestonica Cetinje suosnivač istog.

Kada su u pitanju klubovi kojima Prijestonica Cetinje nije u vlasničkoj strukturi, a izdvajaju se po broju takmičara i po zapaženim rezultatima treba pomenuti: AK "Lovćen“, Džudo klub "Crnogorac“, Kik boks klub "Lovćen“, kao i Šahovski klub "Cetinje“ , Šahovski klub "Crnogorac“, FK "Cetinje“, RK“ Perper handball“, KK “ Cetinje MNE“ i OK "Lovćen“.

Atletika je sport koji okuplja veliki broj takmičara, prvenstveno djece, koji ostvaruju sportske rekorde u svojim disciplinama.

U atletskom klubu "Lovćen“ trenira oko 80 takmičara, a takmiče se u: seniorskoj, juniorskoj, kadetskoj i pionirskoj konkurenciji. Posebne rezultate postižu u sledećim disiplinama: višeboji, prepone, skokovi u vis, skokovi u dalj i skokovi sa motkom.

Treba napomenuti da je sa početkom izgradnje novog fudbalskog stadiona Prijestonica Cetinje izgubila atletsku stazu na kojoj su između ostalih ponikla poznata crnogorska imena kao sto su: Ljubo Martinović, Rajko Milošević, Andrija Đurović, Mićo Todorović, Andrija Banović, a u skorije vrijeme

atletičari poput: Marije Vuković, Darka Pešića, Milene Milašević i Ane Mrvaljević. S obzirom na činjenicu nemogućnosti održavanja treninga, Klub koristi kao alternativu za održavanje treninga pomoćni fudbalski stadion i gradske parkove, i to u ljetnjem periodu, dok u zimskom koristi salu za izvođenje nastave fizičkog vaspitanja u Osnovnoj školi "Njegoš“.

Džudo kao drevni borilački sport veoma je popularan u Prijestonici Cetinje, uprkos činjenici da je registrovan samo džudo klub "Crnogorac“. Osnovan je 1996. godine, i za kratko vrijeme postao je jedan od najuspješnijih klubova na prostoru bivše Jugoslavije. U klubu trenira oko 90 takmičara (djevočica i dječaka), uzrasta od 6 do 18 godina, među kojima ima 13 reprezentativaca Crne Gore. Prostorije koje Klub koristi za izvođenje treninga nalaze se pod vlasništvom d.o.o "Sportski centar Cetinje“.

Džudo klub "Crnogorac“ organizator je međunarodnog džudo turnira, pod nazivom “13. Novembar“ koji se od 2006. godine tradicionalno održava na Cetinju, u sklopu proslave "Dana oslobođenja Cetinja“.

Kik boks kao sport na Cetinju, registrovan je od 2011.godine, kada je osnovan kik boks klub "Lovćen“. Za veoma kratko vrijeme Klub je uspio da zainteresuje veoma veliki broj takmičara, a po poslednjoj statistici broji oko 100 aktivnih članova, kako rekreativaca, tako i takmičara koji su učesnici mnogobrojnih međunarodnih takmičenja.

Objekat u kojem se održavaju treninzi nalazi se u prizemlju privatne kuće, čiji je vlasnik aktuelni trener kluba, gospodin Janko Kuzman.

Kik boks klub "Lovćen“ je organizator internacionalnog turnira „Trofej Prijestonice“ koji se od 2011. godine tradicionalno održava na Cetinju, u sklopu proslave "Dana oslobođenja Cetinja“.

VRHUNSKI SPORT

U vrhunskom sportu treba osigurati sve zakonske pretpostavke da bi mogao djelovati na način kako djeluje u razvijenim zemljama - interesom publike i tržišta. U tom kontekstu vrhunski sportista je stvaratelj s vrhunskim statusom, koji svojim umijećem i stvaralaštvom zabavlja veliki broj neposrednih i posrednih (televizijskih, internet) gledalaca. Definicija Zakona o sportu kaže, profesionalni sportista je lice koje se bavi sportom kao osnovnim zanimanjem i zasnovao je radni odnos sa sportskom organizacijom u skladu sa propisima o radu.

Ukoliko polazimo od pretpostavke da profesionalnu sportsku djelatnost vode klubovi organizovani kao društva i sportisti pojedinci vlastitim samostalnim radom, onda za njih treba da vrijedi i odgovarajuća zakonska procedura. Treba stimulisati ulagače u sportska društva, a to znači osigurati im porezne olakšice,

uz određena ograničenja. Vrhunski sport susrijeće se sa velikim brojem problema, koji direktno utiču na njegov razvoj i na održavanje dostignutog nivoa razvoja. Problemi koji opterećuju sport odnose se na neadekvatnost prostornih i materijalno tehničkih uslova za postizanje odgovarajućih sportskih rezultata.Vrhunski sport ne postoji u Prijestonici Cetinje .

ŠKOLSKI SPORT

Sport je naučna i obrazovna disciplina. Da bi se stvorile nove vrijednosti, sport prihvata tuđa i sam dolazi do novih naučnih saznanja. Sport je naučna disciplina, ali je i dio obrazovnog sistema; predmet je izučavanja u specijalnim sportskim školama i u redovnim školama nižeg i srednjeg obrazovanja u cijelom svijetu.

Sport i fizička aktivnost, na osnovu fizičkog vježbanja predstavljaju: faktore jačanja zdravlja ljudi; značajan element za odmor i rekreaciju i osnovno sredstvo za poboljšanje radne i odbrambene sposobnosti građana. Ideja o vaspitanju tijela kao uslov za ravnotežu čovjekove ličnosti ima duboke korijene. I u staroj Grčkoj, u društva sa robovlasničkim društvenim poretkom u Sparti i Atini, davalo se na značaju sportu i fizičkoj aktivnosti. To je bio sastavni dio tadašnjeg vaspitnog sistema. U vrijeme Humanizma, a ujedno pod uticajem reformacije, ponovo se ističe potreba za harmonično vaspitanje čovjeka, kao i za razvijanje njegovih psihosomatskih sposobnosti. Međutim, sport i fizička aktivnost u klasnom društvu nije bila široko postavljena i iz svojih okvira počinje izlaziti početkom XX veka, dobijajući entuzijazam, popularnost i društveni značaj.

FIZIČKO VASPITANJE U PREDŠKOLSKOM UZRASTU

Osnovni cilj boravka djece u predškolskim ustanovama je cjelovit razvoj ukupnih potencijala svakog djeteta i napredovanje u svakom od njegovih aspekata uz proširivanje i kvalitativno usavršavanje onih razvojnih aspekata koje je dijete već usvojilo. Nastoji se da se oformi emocionalna ličnost, svjesna sebe i svojih potencijala, svoje društvene i prirodne sredine, koja je otvorena, komunikativna, konstruktivna i kreativna, zadovoljna i ispunjena optimizmom u odnosu na sebe, druge ljude i život u cjelini, koja se rukovodi humanim vrijednostima i težnjama, kod koje su uravnotežena fizička, intelektualna, emocionalna i socijalna svojstva, odnjegovane autentične potrebe, razvojne lične karakterne crte, kao i individualne sklonosti i sposobnosti. Jedan od opštih zadataka predškolske ustanove je da, stvarajući pretpostavke za razvoj niza sposobnosti, potrebnih djetetu u kasnijem životu, doprinese fizičkoj zrelosti i gotovosti djece za polazak u školu u smislu visokog nivoa opšteg tjelesnog razvoja, razvoja motoričkih sposobnosti i otpornosti organizma, da stvori,

zdravo i snažno tijelo djeteta spremno za napore koje iziskuje pohađanje nastave, razvoju zdravog vaspitanja čovjeka. Takvo vaspitanje ima, uostalom mnoge zadatke i služi se raznim sredstvima. Kod ostvarivanja ovih zadataka u radu sa predškolskom djecom u izboru sredstava i metoda fizičkog vaspitanja, potrebno je voditi brigu o karakterističnim osobinama djece na tom uzrastu.
U životu djeteta predškolskog doba važnu ulogu ima kretanje. Dijete ima neodoljivu potrebu za kretanjem. Fizičko vježbanje, kao plansko povećanje obima kretanja, u velikoj mjeri utiče na razvoj fizičkih sposobnosti kod djece, povećavajući radnu sposobnost organizma u ekonomizaciji fizioloških procesa sa jedne strane, a sa druge strane, uticaj fizičkih aktivnosti se ogleda i u povećanim mogućnostima organizma u smislu mobilizacije fizioloških procesa do najviših mjera. Da bi fizičke aktivnosti imale pozitivno dejstvo na organske sisteme, kao i na razvoj motorike, mora se voditi računa o anatomskoj građi i funkcionalnim sposobnostima organizma djece predškolskog uzrasta.

Na teritoriji Prijestonice Cetinje postoje dva objekta Javne predškolske ustanove "Zagorka Ivanović". Nijedan od objekata ne posjeduje adekvatnu prostoriju predviđenu za igru i zabavu, kojima bi doprinijeli fizičkom razvoju djece, već se fizičke aktivnosti odvijaju u učionicama. Kada su u pitanju sprave i rekviziti predviđeni za spoljašnju upotrebu, samo u jednom objektu Ustanove postoji dio neadekvatnih i nesvrsishodnih sprava za djecu predškolskog uzrasta.

FIZIČKO VASPITANJE U OSNOVNOJ ŠKOLI

Fizičko vaspitanje predstavlja osnovu školskog sporta. Školski sport i školsko fizičko vaspitanje su međusobno povezani mnogostrukim i složenim vezama i međusobno se dopunjuju, dijeleći zajedničke temeljne ciljeve: doprinos zdravlju i skladnom razvoju ličnosti. Fizičko vaspitanje omogućava učenicima da steknu bazične kretnje vještina i neophodna znanja, formiraju pozitivne stavove prema fizičkoj aktivnosti i sportu, pripremajući ih za aktivan način života. Bavljenje školskim sportom omogućava djeci i mladima da kroz takmičenja različitog nivoa unaprijede svoje motoričke kompetencije, socijalne vještine i samopoštovanje i može predstavljati prelaz ka bavljenju sportom u sportskim klubovima, orijentisanim na postizanje vrhunskog sportskog rezultata.

Osnovna uloga školskog sporta je da svim učenicima, bez obzira na uzrast, pol, sposobnosti i druge razlike, omogući učestvovanje u sportskim aktivnostima i tako doprinese fizičkom i mentalnom zdravlju i razvoju, i podstakne učenike na bavljenje sportom u školi i na taj način doprinese formiranju aktivnog životnog stila kod mladih.

Školski sport treba da doprinese unapređenju javnog zdravlja, bude baza za omasovljavanje i razvoj sporta u opštini i spona između škola, sportskih klubova i udruženja.

Da bi prikazali činjenično stanje kada je u pitanju školski sport na teritoriji Prijestonice Cetinje uslovno je izvršena podjela na mlađi i stariji školski uzrast. U gradskom području nastava osnovnoškolskog obrazovanja izvodi se u dvije škole OŠ "Njegoš" i OŠ "Lovćenski partizanski odred", dok na seoskom području nastava se realizuje na Rijeci Crnojevića u OŠ "Boro Vukmirović i na Trešnjevu u OŠ "Šunjo Pešikan".

Mlađi školski uzrast (od prvog do petog razreda) karakteriše period koji je ključan za psiho-fizički razvoj djeteta. Analizom stanja utvrđeno je da nastava fizičkog vaspitanja nailazi na velike probleme, koji se ogledaju prije svega u samoj realizaciji nastavnog procesa i sprovođenju u realnost zakonske odredbe. Fizičko vaspitanje u mlađim razredima izvode nastavnici razredne nastave i ono se uglavnom svodi na nedovoljno dobru organizovanu nastavu. Nastavnici razredne nastave se u velikoj većini ne pridržavaju važećih planova i programa, kada je fizičko vaspitanje u pitanju, pri čemu na mnogim časovima dominira spontana igra učenika. Često se dešava da se časovi fizičkog vaspitanja zamjenjuju drugim predmetima.

Materijalno-tehnički uslovi za izvođenje nastave fizičkog vaspitanja donekle su zadovoljavajući samo u OŠ "Njegoš", jer škola posjeduje salu za fizičko vaspitanje. Druga gradska osnovna škola "L.P.O" nastavu fizičkog vaspitanja realizuje u dvije učionice, koje su neuslovne za sprovođenje aktivnosti. Prepoznata je i činjenica da nastava fizičkog vaspitanja u mlađem školskom uzrastu se ne izvodi po predviđenom programu, jer pojedini nastavnici razredne nastave, časove predviđene za nastavu fizičkog vaspitanja često mijenjaju časovima drugih predmeta, odnosno ukoliko su rasporedom predviđeni kao poslednji časovi, isti se ne realizuju.

Kada su u pitanju seoske škole analizom stanja možemo zaključiti da srazmjerno broju đaka materijalno-tehnički uslovi za realizaciju nastave fizičkog vaspitanja, ne zadovoljavaju standarde.

Nastava fizičkog vaspitanja odvija se u improvizovanim učionicama sa neadekvatnim i zastarelim sportskim rekvizitima. Obije škole posjeduju neadekvatne spoljne terene za nastavu fizičkog vaspitanja.

Takmičenje djece u ovom uzrastu se veoma rijetko organizuju, tako da je relativno mali broj djece, koji je učestvovao na nekom školskom, a pogotovo međuškolskom takmičenju. Uglavnom se aktivnosti svode na izlete i masovne događaje kao što je atletska ulična trka, povodom "Oslobođenja Cetinja", koju organizuje Sekretarijat za kulturu, sport i mlade Prijestonice Cetinje.

Stariji školski uzrast (od šestog do devetog razreda) karakteriše nešto veća posvećenost fizičkom vježbanju, u odnosu na mlađi školski uzrast, kao i uključivanja u sportske sekcije, a samim tim i sportska takmičenja.

Vannastavne aktivnosti se sprovode neredovno, uglavnom pred početak

školskih sportskih igara koje organizuje crnogorski školski sportski savez Crne Gore uz podršku Prijestonice. Na tim takmičenjima nedovoljno su angažovane djevojčice navedenog školskog uzrasta i to se prepoznaje kao problem na koji se mora obratiti posebna pažnja u smislu angažovanja ove populacije za bavljenje sportom, kako u ovim, tako i u mlađim uzrasnim kategorijama.

Analizom je utvrđeno da od četiri osnovne škole, postoji samo jedno školsko sportsko društvo i to u OŠ ”Njegoš”, što je jasan pokazatelj, da školski odbori ne funkcionišu na kvalitetan način i ne daju adekvatan doprinos razvoju sporta. U smislu poboljšanja stanja školskog sporta i kvalitetnijeg izvođenja nastave fizičkog vaspitanja, mora se pod hitno povećati broj vannastavnih, međuodjeljenskih i međuškolskih aktivnosti, i na taj način animirati djecu za sport i fizičku aktivnost.

Pored stručnog kadra i dovoljnog broja časova, za uspješno organizovanje školskog sporta neophodni su: infrastukturni sportski objekti, oprema i rekviziti.

Uglavnom sve osnovne škole, imaju svoja spoljna sportska igrališta, raznih veličina i dimenzija, koje predstavljaju dobar temelj za sve oblike vježbanja, kao i za rad sportskih škola i sportskih sekcija. Treba naglasiti da su neki od terena renovirani, a neki su spremni za ozbiljnu rekonstrukciju i nabavku novih sportskih rekvizita neophodnih za kvalitetan rad sa djecom.

FIZIČKO VASPITANJE U SREDNJOJ ŠKOLI

Na teritoriji Prijestonice Cetinje funkcionišu tri srednje škole, a to su: JU “Gimnazija”, “Srednja stručna škola” i Srednja likovna škola ”Petar Lubarda”. Pogram fizičkog vaspitanja realizuje se u svim razredima kao obavezan predmet sa po dva časa nedjeljno. Poznato je da cetinjska Gimnazija postoji od davne 1880. godine, a sve do 1907. godine Gimnaziju su pohađali muškarci, jer su djevojke bile smještene u Djevojački institut.

Međutim, bitno je naglasiti da je od srednjih škola samo JU “Gimnazija” formirala školsko sportsko društvo, koje dostavlja redovne godišnje izvještaje i planove Sekretarijatu za kulturu sport i mlade Prijestonice Cetinje.

Analizom sadašnjeg stanja utvđeno je da sportska infrastruktura u cjelini nije na zadovoljavajućem nivou. JU "Gimnazija“ posjeduje salu za izvođenje nastave fizičkog vaspitanja, koja je izdgrađena 1938 godine. Ukupna njena površina iznosi 355 m², od kojih je 285 m² korisna povšina vježbališta, a površina pomoćnih prostorija iznosi 70m². Iako prostornim kapacitetom ne zadovoljava standarde za izvođenje nastave, sala je renovirana 2017.godine, zahvaljujući Ministarstvu sporta Crne Gore, koje je obezbijedilo sredstva za rekonstrukciju. Otvoreni sportski poligon koji se nalazi u sklopu školskog dvorišta izgrađen je 1996.godine. Njegova korisna površina predviđena za nastavu iznosi 1.056 m², djelimično je ograđen i podloga je u lošem stanju.

Srednja stručna škola posjeduje sportsku salu predviđenu za nastavu fizičkog vaspitanja koja je izgrađena 1978 godine. Sportska sala ima korisnu površinu 283,20 m², dok površina pomoćnih prostorija iznosi 110 m². Dvorana je u veoma lošem stanju. Takođe, bitno je napomenuti da škola ne posjeduje otvoreni poligon.

Srednja likovna škola "Petar Lubarda“ nalazi se u sklopu JU „Gimnazije“ i nastavu fizičkog vaspitanja sprovodi u sali JU "Gimnazija“.

Iskorišćenost školskih sala je vrlo velika, jer se osim za sprovođenje nastave fizičkog vaspitanja koristi i za vannastavne aktivnosti, treninge sportskih klubova, kao i za rad rekreativnih grupa.

STUDENTSKI SPORT

Analizom stanja utvrđeno je da univerzitetski sport praktično i ne postoji u Prijestonici Cetinje. Kao ključni razlog toj činjenici ide u prilog i to, da fizičko vaspitanje nije uvršteno kao obavezan predmet akademskog obrazovanja. Uglavnom sportske aktivnoasti odvijaju se kroz rad Studentskog sportskog saveza Crne Gore. Takođe, ne postoje ni studentski sportski klubovi, koji su neophodni za razvoj studentskog sporta.

Veoma mali broj sportskih aktivnosti kada je akademsko sportsko takmičenje u pitanju na državnom nivou posjećuje mali broj studenata koji su prepoznati kao aktivni sportisti nekog sportskog kolektiva.

Kao jedan od glavnih problema kada je studentski sport u pitanju nameće se nedostatak sportske infrastrukture (sportske dvorane sa pratećim sadržajima u koje bi u svom sadržaju posjedovala prostorije za studentske sportske klubove) , koji bi studentima služili da svoju ličnost obogate jačanjem drugih dimenzija svoje intelektualnosti, a sve to kroz sport i druženje.

REKREATIVNI SPORT

Sport za sve kao pokret civilnog društva pruža mogućnost bavljenja sportom čitavoj populaciji građana i sprovodi preporuke da se sportske aktivnosti realizuju tokom cijele godine i to najmanje dva puta nedeljno. U promociji fizičke aktivnosti značajna je koordinisana akcija svih sektora društva.

Sportska rekreacija je usmjerena na primjenu raznovrsnih sportsko rekreativnih aktivnosti, koje su usaglašene sa nivoom sposobnosti, zdravstvenim stanjem, polnim i uzrasnim karakteristikama, vrstom i karakterom posla na radnom mjestu, sa subjektivnim potrebama i interesima pojedinca. Suština i cilj sportske rekreacije jeste da omogući optimalne uslove i mogućnosti

savremenom čovjeku da putem raznovrsnih sportsko rekreativnih aktivnosti zadovolji svoju bio- psihosociološku potrebu za kretanjem i igrom; sadržajnije kulturnije i kreativnije provodi slobodno vreme; čuva i unapređuje zdravlje, održava vitalnost, životni i radni opšti optimizam, održava i unapređuje svoje opšte-fizičke, funkcionalne i radne sposobnosti, produžava aktivni vijek i kreativnost do duboko u starost.

Prema istraživanju o učešću stanovnika Prijestonice Cetinje u sportskoj rekreaciji, kao najveći nedostatak, ispitanici su naveli nedostatak objekata za rekreaciju (nedostatak sportskih hala, street workout terena, zatvorenih bazena, bolje opremljenih fitnes i wellness centara.).

Kao najčešću rakreativnu aktivnost ispitanici su naveli šetnju (29,8%), zatim fudbal (13,5%) i trčanje (12,5%), dok su svi drugi sadržaji daleko manje zastupljeni. Prema podacima istraživanja, najveći problem za realizovanje svih planiranih programa aktivnosti u domenu sportske rekreacije na Cetinju, vezan je za finansiranje realizacije istih, usled čega se otežava dostupnost sportsko rekreativnim sadržajima.

U Prijestonici Cetinje funkcionišu tri sportsko-rekreativna društva: Sportsko rekreativno društvo "Lovćen" , Društvo "Sport za sve Cetinje" i Sportsko rekreativno društvo "Veterani". Društva organizuju s vremena na vrijeme sportske aktivnosti, koje okupljaju veliki broj učesnika, a sve u skladu sa finansijskim mogućnostima istih.

SPORT OSOBA SA INVALIDITETOM

Svaka osoba s invaliditetom želi postići potpunu socijalizaciju u društvu, izjednačiti se sa ostalima. Sport je jedan od načina na koji osobe s invaliditetom mogu aktivirati i potencirati svoje talente i mogućnosti te se na taj način što uspješnije uključiti u svakodnevni život. Sport i sportska rekreacija imaju veoma značajnu ulogu za osobe sa invaliditetom, prije svega u procesu rehabilitacije i resocijalizacije kao i ostvarivanja sportskih rezultata u sportskim takmičenjima. Sport i sportsko rekreativne aktivnosti kod osoba sa invaliditetom treba sprovoditi od vremena nastanka invaliditeta, jer utiče na očuvanje i jačanje psihofizičkog i opšteg zdravlja.

Kada govorimo o osobama sa invaliditetom veoma je bitno napomenuti da su pojedini predstavnici ove populacije ostvarivali vrhunske sportske rezultate, kako unutar granica Crne Gore, tako i van njih. Na teritoriji Prijestonice Cetinje slabo su prepoznate, odnosno zastupljene sportske aktivnosti osoba sa invaliditetom.

Što se tiče osoba sa invaliditetom uglavnom su postojeći sportski objekti nepristupačni, prije svega zbog arhitektonskih barijera. Prema preporukama Udruženja paraplegičara Cetinje, treba raditi na prilagođavanju prostora za

korišćenje neke od sala u D.O.O Sportski centar Cetinje, za potrebe sprovođenja treninga stonog tenisa. U cilju istog, za pripadnike OSI populacije potrebno je omogućiti jednaka prava i mogućnosti da se bave sportskim i rekreativnim aktivnostima i treba podsticati sportske organizacije za njihovo aktivno uključenje u ovu društvenu djelatnost.

SPORTSKA INFRASTRUKTURA

Analizom stanja u ovom segmentu sportskog djelovanja, činjenica je da sportsku infrastrukturu karakteriše raznovrsni skup građevina, prostora namijenjenih igri, odmoru, obrazovanju, pripremama i takmičenjima sportista amatera i profesionalaca, sa ili bez gledališta.

Veći dio je namijenjen javnom korišćenju, a dio njih je smješten uz školske sadržaje. U Prijestonici Cetinje trenutno ima tri fiskulturne sale i tri otvorena sportska terena sa namjenom za izvođenje nastave fizičkog vaspitanja. Postojanje sportske infrastrukture je neophodan uslov za bavljenje sportom. Sportski objekti trebaju biti u dovoljnom broju i odgovarajućeg kvaliteta da bi imali svoju funkciju. Izgradnja sportske infrastrukture i održavanje iste zahtijeva značajna sredstva, zbog čega ih treba unijeti u strateške planove, ali i operacionalizovati im budžetska sredstva za svaku godinu.

Stanje sportskih objekata u Prijestonici Cetinje nije na zadovoljavajućem nivou. Tu se prije svega misli na fudbalska i rukometna igrališta, sportske objekte koji su u javnoj upotrebi i na školske sportske objekte. Zbog navedenih problema dolazi do komercijalizacije sportskih objekata u smislu da se privatni investitori sve češće odlučuju na ulaganja, kao što su: balon igrališta, teniski, fubalski, rukometni tereni, fitnes centri i slično. U cilju kvalitetne analize stanja sportskih objekata u Prijestonici Cetinje u daljem tekstu klasifikovaćemo ih na sledeći način:

* Sportski objekti pod vlasništvom D.O.O Sportski centar Cetinje”

*Školski sportski objekti (sale predviđene za izvođenje nastave fizičkog vaspitanja i otvoreni tereni)

* Sportski objekti u javnoj upotrebi pod vlasništvom Prijestonice Cetinje

* Sportski objekti u sastavu državnih institucija

* Sportski objekti pod privatnim vlasništvom.

D.O.O Sportski centar Cetinje" je preduzeće čiji je osnivač Prijestonica Cetinje, i koje raspolaže sledećim sportskim objektima u zoni sporta:

Velika multifunkcionalna dvorana S.R.C " CETINJE"

Dvorana je kapaciteta 800 mjesta i predviđena za rukomet, mali fudbal, košarku i odbojku. Izgrađena je 1980. godine i posjeduje korisnu površinu igrališta 1200 m^2 i pomoćne prostorije površine 300 m2. Dvorana posjeduje grijanje na plin i adekvatnu rasvjetu. Krov je u veoma lošem stanju, a postojeća aparatura za grijanje je dotrajala.

Pomoćne sportske sale:

Postoje tri pomoćne sportske sale predviđene za džudo, džiu-džicu, fitness, body bilding i stoni tenis. Ukupna površina male sale u kojoj se odvijaju treninzi džudoa i džiu-džica iznosi 148 m^2. Takođe, posjeduje dvije pomoćne prostorije ukupne površine 30 m^2. Mala sala u kojoj se odvija stoni tenis površine 148 m^2. Sala za rekreaciju je površine 150 m^2.

Sve tri male sale su u jako lošem stanju (parket, krov, svlačionice), takođe, loši su prozori i ne postoji grijanje, te ih je neophodno rekonstruisati.

Sale predviđene za fitness i bodi building su površine 125m^2 i 450m^2, koje su pod privatnim zakupom. Relativno su dobrog stanja.

Otvoreni poligon malih sportova

Ukupna površina igrališta na poligonu iznosu 1200 m^2, a predviđen je za rukomet, mali fudbal i košarku. Ograđen je betonskim zidom sa gledalištem na istočnoj i zapadnoj strani dimenzija 30/80 m^2 i 40/80 m^2. Kapaciteta je 1000 mjesta. Posjeduje adekvatnu rasvjetu, dok su tribine u veoma lošem stanju.

Glavni fudbalski stadion

Na mjestu starog fudbalskog stadiona u toku je izgradnja novog, po standardima

FIFE i UEFE sa pratećim sadržajima. Stadion će imati dimenzije 110 x 75 m^2. Posjedovaće zapadnu natkrivenu tribinu, istočnu natkrivenu tribinu i sjevernu tribinu za stajanje. Kapacitet za sjedenje je 5.180 mjesta.

Pomoćni fudbalski stadion

Stadion posjeduje vještačku travu - podlogu za fudbal, ragbi i atletiku. Dimenzija je 90 x 65 m^2. Posjeduje južnu tribinu kapaciteta 200 mjesta za stajanje. Ograđen je žičanom ogradom i nema adekvatnu rasvjetu.

Mali otvoreni teren za fudbal sa vještačkom travom

Teren za fudbal je dimenzija 20 x 10 m^2, ruiniran je i spreman za adaptaciju (podloge, ograde i rasvjete). Po urbanističkom planu na mjestu navedenog terena predviđen je parking prostor, koji je u sklopu novog stadiona, tako da je neophodno izmjestiti teren na drugoj lokaciji.

Street-workout vježbalište

Ovo vježbalište nalazi se u blizini otvorenog poligona i pomoćnog stadiona. Zauzima površinu 8 x 8 m^2.

Teniski teren u Njegoševom parku

Pod vlasništvom d.o.o ” Sportski centar Cetinje” nalazi se i teniski teren sa zemljanom podlogom. Teren je ograđen žičanom ogradom dimenzija 39 x 18 m^2, a samo tenisko igralište je dimenzija 23,77 x 10,97 m^2. Teren nema adekvatno osvjetljenje i oivičen je betonskom soklom.

Školski sportski objekti

Osnovna škola “Njegoš”

U okviru Osnovne škole “Njegoš” nalazi se sportska sala predviđena za izvođenje nastave fizičkog vaspitanja koja ima korisnu površinu od 452 m^2 od čega je površina pomoćnih prostorija 140 m^2. Škola posjeduje i školsko dvorište

površine 4.694 m^2 u sklopu kojeg se nalazi sportski poligon, predviđen za košarku i mali fudbal. U sklopu školskog dvorišta nalazi se igralište za djecu (street work out).

Osnovna škola"Lovćenski partizanski odred"

Škola ne posjeduje sportsku salu za izvođenje nastave fizičkog vaspitanja , pa se nastava izvodi u improvizovanim učionicama. U sklopu školskog dvorišta škola posjeduje dva koša za odigravanje basketa, koje je obezbijedila lokalna uprava. Takođe, u pravcu izgradnje sportske sale lokalna uprava je završila svu neophodnu proceduru oko imovinsko pravnog stanja, što je predstavljalo i jedan od prioritetnih zadataka u rješavanju ovog problema

Osnovna škola "Šunjo Pešikan" Trešnjevo

Škola posjeduje improvizovanu učionicu za izvođenje nastave fizičkog vaspitanja, kao i travnato igralište predviđeno za mali fudbal.

Osnovna škola "Boro Vukmirović"

Škola posjeduje improvizovanu učionicu za izvođenje nastave fizičkog vaspitanja, dok škola u svom vlasništvu ne posjeduje otvoreni teren predviđen za nastavu fizičkog vaspitanja.

JU "Gimnazija"

Škola posjeduje renoviranu sportsku salu u kojoj se odvija nastava fizičkog

vaspitanja. Ukupna njena površina iznosi 355 m^2 od kojeg je 285 m^2 korisna površina vježbališta, a površina pomoćnih prostorija iznosi 70 m^2. Škola raspolaže sportskim poligonom, koji je izgrađen 1996. godine i ima korisnu površinu vježbališta 1.056 m^2 i djelimično je ograđen (nedostaje dio ograde) i podloga navedenog terena je u lošem stanju.

Srednja stručna škola

Škola posjeduje sportsku dvoranu predviđenu za izvođenje nastave fizičkog vaspitanja, koja je izgrađena 1978. godine. Dvorana posjeduje korisnu površinu 283,20 m^2, dok površina pomoćnih prostorija iznosi 110 m^2. Sama dvorana je u lošem stanju (parket, svlačionice, sanitarni čvor, rasvjeta, kao i sportski rekviziti). Škola na posjeduje otvoreni sportski teren.

Sportski objekti koji su pod vlasništvom Prijestonice Cetinje

Otvoreni teren u naselju Kongo

Teren je dimenzija 16 x 28 m^2, oivičen je betonskom soklom i asfaltiran. Na terenu su vidne neravnine na kojima se zadržava kišnica. Razlog postojanja neravnina je neadekvatna priprema podloge (stišljivost posteljice, vrsta i debljina tampona). Od sportskih rekvizita postoje dvije konstrukcije za koš sa tablama.Teren nema zaštitnu ogradu i nije osvijetljen.

Otvoren sportski teren kod komunalnog preduzeća

Teren je dimenzija 20 x 15 m^2, asfaltiran bez oivičenja betonskom soklom. Od sportskih rekvizita postoje dva koša i mala gola za mali fudbal. Teren nema zaštitnu ogradu i nije osvijetljen.

Otvoreni teren za basket u naselju Luke Ivaniševića

Teren je nedefinisanih dimenzija, na lokaciji postojećih naseljskih saobraćajnica. Od sportskih rekvizita postoji samo konstrukcija za koš.

Mjesna zajednica Bajice

Na predmetnoj lokaciji ne postoji nikakav sportski teren, već prostor predstavlja dvorište škole, odnosno nekultivisan prostor obrastao niskim rastinjem.

Sportski objekti u sastavu državnih institucija

Otvoreni sportski teren u dvorištu Zavoda za zaštitu spomenika

Teren je dimenzija 12,8 x 38,5 m^2, betoniran i premazan masnom bojom, koja je u lošem stanju. Od sportskih rekvizita postoji jedan koš i dva gola za mali fudbal bez mrežica. Teren nije ograđen zaštitnom ogradom i nije osvijetljen.

Otvoreni sportski teniski teren u dvorištu Nacionalne biblioteke "Đurđe Crnojević"

Teniski teren je sa asfaltnom podlogom, koja se nalazi u jako lošem stanju. Teren je ograđen žičanom ogradom dimenzija 28 x16 m^2, a samo tenisko igralište je dimenzija 23,77 x 10,97 m^2. Teren nema adekvatno osvjetljenje i nije oivičen betonskom soklom.

JU "Lovćen Bečići" (Nacionalni park Lovćen)

- Fudbalski stadion
- Poligon malih sportova (rukomet,košarka, mali fudbal)
- Dva otvorena teniska terena
- Sportska dvorana u izgradnji

Sportski objekti pod privatnim vlasništvom

Na teritoriji Prijestonice Cetinje postoje sportski objekti koji su funkcionalni i kvalitetno se održavaju, a pod privatnim su vlasništvom. Među njima treba pomenuti sljedeće:
U okviru D.O.O “Orlov krš”

- Dvije balon sale
- Balon I - mali fudbal (vještačka trava)
- Balon II- teren za tenis, rukomet, mali fudbal (tvrda podloga)
- Otvoreni teren za tenis
- Otvoreni teren u izgradnji predviđen za rukomet, mali fudbal i tenis

MONITORING I EVALUACIJA

Monitoring je praćenje realizacije aktivnosti koje se sprovode u okviru Strategije razvoja sporta, a pod monitoringom se podrazumijeva praćenje koje se sprovodi u toku realizacije određenih aktivnosti iz Strategije, u pogledu kvaliteta i kvantiteta tih aktivnosti. Na osnovu tih praćenja konstatovaće se uspješnost određenih aktivnosti, potvrdiće se nosioci aktivnosti, period implementacije i indikatori. Nakon monitoringa radi se evaluacija aktivnosti.
Evaluacija je procjenjivanje određene vrijednosti ili pojave po utvrđenom kriterijumu ili standardu. Evaluacija nije samo završna procjena nekog projekta ili programa, već može biti procjena u svim fazama planiranja i aktivnosti.
Monitoring i evaluacija Strategije za razvoj sporta ima sledeće ciljeve:

- Procjena uspješnosti ostvarenja ciljeva u Strategiji
- Praćenje efikasnosti sprovođenja definisanih aktivnosti u Strategiji
- Obezbjeđuje učešće relevantnih aktera društva u realizaciji Strategije i njihovoj transparentnosti.

Kako bi se pomenuti ciljevi ostvarili neophodno je postojanje kapaciteta na lokalnom nivou, preko kojih će se obezbijediti praćenje, monitoring i evaluacija uspješnosti realizacije Strategije na lokalnom nivou. Tim koji je radio na izradi Strategije, a čine ga četiri lica zaposlena u Sekretarijatu za kulturu, sport i mlade Prijestonice, biće i Tim za praćenje uspješnosti implementacije Strategije na lokalnom nivou.

PLAN REALIZACIJE STRATEGIJE RAZVOJA SPORTA U PRIJESTONICI CETINJE ZA PERIOD 2019-2021. GODINA

STRATEŠKI CILJ 1: INSTITUCIONALNO JAČANJE MEHANIZAMA ZA RAZVOJ SPORTA

Aktivnosti	**Mjere**	**Nadležni organ /institucija**	**Rok**	**Indikatori**
1.1Promovi-sanje značaja sporta i sportskog djelovanja i aktivnosti, kroz kontinuiranu koordinaciju i saradnju Ministarstva sporta, Sekretarijata za kulturu, sport i mlade i vaspitno obrazovnih ustanova	1.1.1 Sprovođenje savjetodavno-edukativnih radionica u osnovnim i srednjim školama fakultetskim jedinicama o značaju, načinima i mogućnostima bavljenja sportom.	Sekretarijat za kulturu,sport i mlade, sportske organizacije, relevantni subjekti	2019-2021. godine	Sprovede-ne radionice stručno-sav jetodavnog karaktera u osnovnim, srednjim školama, svim fakultetima na području Prijestonice Cetinje

STRATEŠKI CILJ 2: UNAPREĐENJE NAČINA I SISTEMA FINASIRANJA SPORTA

Aktivnosti	**Mjere**	**Nadležni organ institucija**	**Rok**	**Indikatori**
2. 1 Unapređenje sistema finansiranja sporta	2.1.1 Izrada i donošenje Pravilnika o sufinansiranju sporta u Prijestonici Cetinje. 2.2.1 Izrađen Pravilnik o utvrđivanju kriterijuma za sufinansiranje aktivnosti sportskih subjekata u Prijestonici Cetinje	Sekretarijat za kulturu,sport i mlade Prijestonice	2019.godina	Donijet akt kojima će se precizirati visina i uslovi raspodjele sredstava za sport iz Budžeta Prijestonice.

STRATEŠKI CILJ 3: POBOLJŠANJE OPŠTIH KAPACITETA SPORTSKE INFRASTRUKTURE U PRIJESTONICI CETINJE (IZGRADNJA NOVIH MODERNIH SPORTSKIH OBJEKATA , ADAPTACIJA I SANCIJA POSTOJEĆIH.)

Aktivnosti	**Mjere**	**Nadležni organ institucij**a	**Rok**	**Indikatori**
3.1 U toku izgradnja Fudbalskog stadiona. -Grubi građevinski radovi (armirani, betonski radovi)	3.1.1 Sprovela se sva neophodna zakonom propisana regulativa, obezbijedila se potrebna dokumentaci-ja, shodno dinamici predviđenoj planom izgradnje stadiona. Izvršeno je izvođenje grubih građevinskih radova . Sprovoditi dalju zakonom propisanu proceduru, kao i izvođenje radova, sho-dno planu izgradnje.	Vlada Crne Gore, lokalna samoupra-va, Fudbalski savez Crne Gore	2019-2021. godine	Izgrađen savremni fudbalski stadion, po standardima svjetske fudbalske federacije FIFA i Evropske fudbalske federacije UEFA.

3.2 Izgradnja novog stadiona za atletiku (stadion sa osam atletskih staza i pratećim sadržajima (svlačionice, kancelarije, prostor uslužnih djelatnosti) Faza I :Sportski teren sa atletskim stazama Faza II: Prateći sadržaji i parterno uređenje terena	3.2.1 Sprovešće se sva neophodna zakonom propisana regulativa, obezbijediti neophodna dokumentacija i to: -Izrada idejnog rješenja putem konkursa -Upućen zahtjev prema Ministarstvu održivog razvoja i turizma - Izrada glavnog projekta - Izbor izvođača i nadzor - Prijava građenja -Izgradnja	Lokalna samouprava, Vlada Crne Gore Atletski savez Crne Gore, donatori.	2019-2021. godine	Izgrađen stadion za atletiku sa svim pratećim sadržajima.

3.3 Izgradnja nove sportske sale, za održavanje časova fizičkog vaspitanja u osnovnoj školi “Lovćenski partizanski odred” -prostor za vježbanje -prostor za nastavna sredstva -kabinet nastavnika -sanitarni blok - svlačionice	3.3.1 Sprovesti svu neophodnu zakonom propisanu regulativu, obezbijediti neophodnu dokumentaci-ju, sprovesti radnje zarad izvršenja izvođenja radova u skladu sa postavljenom i predviđenom dinamikom. -Izrada idejnog rješenja putem konkursa -Upućen zahtjev prema Ministarstvu održivog razvoja i turizma - Izrada i revizija glavnog projekta - Izbor izvođača i nadzor - Prijava građenja	Vlada Crne Gore, Lokalna samoupra-va, donatori	2019-2021. godine.	Izgrađena sala za fizičko vaspitanje u OŠ “LPO”.
3.4 Izgradnja	3.4.1	Lokalna	2019-2021.	Izgrađena nova

nove multifunkciona-lne sportske dvorane na Poligonu malih sportova (kapaciteta 2.500 gledalaca)	Sprovešće se sva neophodna zakonom propisana regulativa, obezbijediti dokumentaci-ja i izvršiti izvođenje radova u skladu sa planiranom i predviđenom dinamikom za stavljanje u funkciju istog.	samouprа-va, relevantni subjekti, donatori	godine.	multifunkciona-lna sportska dvorana.
3.5 Izgradnja novog otvorenog terena za male sportove u dvorištu Osnovne škole "Lovćenski partizanski odred" u Bajicama	3.5.1 Sprovešće se sva neophodna zakonom propisana regulativa, obezbijediti neophodna dokumentaci-ja i izvršiti izvođenje radova u skladu sa planiranom dinamikom.	Osnovna škola "Lovćenski partizanski odred" lokalna samouprа-va, donatori.	2019-2021. godine.	Izgrađen teren za male sportove u dvorište Osnovne škole "Lovćenski partizanski odred" u Bajicama.

3.6 Adaptacija sale za fizičko vaspitanje u OŠ" Njegoš" (postavljanje novog parketa)	3.6.1 Obezbijediće se sva neophodna dokumentaci-ja i sprovesti procedura, izvršiti predmjer i predračun radova za adapataciju. Izvođenje radova adaptacije.	Osnovna škola "Njegoš", donatori.	2019-2020. godine.	Adaptacija sale za fizičko vaspitanje
3.7 Adaptacija sportske sale Srednje stručne škole (obnavljanje kompletnog enterijera sale, kao i nabavka novih rekvizita neophodnih za izvođenje časova fizičkog vaspitanja).	3.7.1 Sprovešće se sva neophodna zakonom propisana regulativa, obezbijediti neophodna dokumentaci-ja i izvršiti izvođenje radova adaptacije.	Srednja stručna škola, lokalna samoupra-va. relevantni subjekti, donatori.	2019-2020. godine.	Adaptirana Sala za fizičko vaspitanje u Srednjoj stručnoj školi.
3.8. Adaptacija otvorenog terena u JU "Gimnazija"	3.8.1 Sprovesti svu neophodnu dokumentacij u i izvršiti predmjer i predračun radova i sanaciju radova.	JU Gimnazija, lokalna samoupra-va,relevant ni subjekti,do natori.	2019-2021. godine.	Adaptacija otvorenog terena u dvorištu JU Gimnazija

3.9 Adaptacija otvorenog terena u naselju Kongo	3.9.1 Sprovešće se sva neophodna zakonom propisana regulativa, obezbijediti neophodna dokumentaci-ja i izvršiti adaptacija radova u skladu sa postavljenim planom i predviđenom dinamikom stavljanja u funkciju istog.	Lokalna samoupra-va, donatori.	2019-2021. godine.	Adaptacija otvorenog terena u naselju Kongo.
3.10 Adaptacija sportskog terena u dvorištu bivšeg Austro-ugarskg poslanstva.	3.10.1 Sprovešće se sva neophodna zakonom propisana regulativa, obezbijediti neophodnu dokumentacij u i izvršiti radovi adaptacije u skladu sa planiranom i predviđenom dinamikom.	Sve nadležne institucije i ustanove, donatori.	2019-2021. godine.	Adaptacija sportskog terena u dvorištu Austro-ugarskog poslanstva

3.11 Adaptacija otvorenog sportskog terena - naselje Golubarnik	3.11.1 Sprovešće se sva neophodna zakonom propisana regulativa i izvršiti adaptacija radova sportskog terena,a u skladu sa planiranom dinamikom za stavljanje u funkciju istog.	Lokalna samouprava, donatori	2019-2021. godine	Adaptacija sportskog terena
3.12 Sanacija krova sportske dvorane D.O.O. "Sportski centar" Cetinje	3.12.1 Sprovešće se sva neophodna zakonom propisana regulativa, obezbijediti dokumentacija i izvršiti predmjer i predračun radova, kao i druga procedura i postupak izvođenja radova na sanaciju krova,a u skladu sa planiranom dinamikom.	D.O.O. "Sportski centar " Cetinje, donatori.	2019-2020. godine.	Saniran krov D.O.O. "Sportski centar" Cetinje.

3.13 Izgradnja trim staze u određenim lokacijama grada	3.13.1 Sprovešće se sva neophodna zakonom propisana regulativa, obezbijediti potrebna dokumentacij a i izvršiti izvođenje radova u skladu sa postavljenim planom, stavljanje u funkciju istog.	Civilni sektor, lokalna samoupra-va, donatori.	2019-2021. godine.	Izgrađena trim staza.
3.14 Lociranje i instaliranje street workout vježbališta.	3.14.1 Sprovešće se sva neophodna zakonom propisana regulativa, obezbijediti dokumentacij a i sprovesti procedura za instaliranje vježbališta u skladu sa planom i predviđenom dinamikom stavljanja u funkciju istog.	Civilni sektor, lokalna samoupra-va, donator.	2019-2021. godine.	Postavljena street workout vježbališta.

STRATEŠKI CILJ 4. PODRŠKA RAZVOJU SPORTISTA NA PUTU DO VRHUNSKIH REZULTATA

Aktivnosti	**Mjere**	**Nadležni organ**	**Rok**	**Indikatori**
4.1 Poboljšanje sistema praćenja razvoja sportista i sportistkinja posebno kod mlađih kategorija.	4.1.1 Organizovanje i kreiranje posebnih programa koji imaju za cilj efikasnu tranziciju mlađih kategorija. 4.1.2 Podsticanje saradnje sportskih klubova sa školama (sportskim društvima) posebno u oblasti ranog prepoznavanja talenata.	Lokalna samouprava, Sportski savezi, Sportski klubovi, drugi relevantni subjekti.	2019-2021. godina.	Broj profesionalnih sportista u bazi podataka.
4.2 Povećanje ulaganja u razvoj sporta mlađih kategorija, radi stvaranja široke osnove, kao preduslov za razvoj vrhunskog sporta.	4.2.1 Kreiranje posebnih mjera za podsticanje većeg učešća djevojčica i žena u vrhunskom sportu.	Lokalna samouprava, Sportski savez, Sportski klubovi, drugi relevantni subjekti.	2019-2021. godine.	Kreiran model podrške za juniore i kadete. Sprovedena analiza i kreirane su mjere za povećanje učešća žena u sportu.

STRATEŠKI CILJ 5. PODIZANJE KAPACITETA STRUČNOG RADA U OBLASTI VRHUNSKOG SPORTA.

Aktivnosti	**Mjere**	**Nadležni organ**	**Rok**	**Indikatori**
5.Razvijanje sistema podrške za unapređenje i praćenje ljudskih resursa u vrhunskom sportu na teritoriji Prijestonice Cetinje.	5.1 Kreiranje evidencije licenciranih trenera u vrhunskom kvalitetnom sportu na teritoriji Prijestonice Cetinje.	Lokalna samouprava, Sportski savezi, sportski klubovi.	2019-2021. godine.	Status profesionalnih zvanja i efikasnost ljudskih resursa.
	5.1.2 Organizovanje godišnjih skupova i konferencija.	Lokalna samouprava, relevantni subjekti.	2019-2020. godine.	Broj održanih godišnjih skupova i konferencija.
	5.1.3 Kreiranje sistema nadzora i kontrole sportskih klubova i sportskih škola u pogledu angažmana nestručnog kadra.	Lokalna samouprava, relevantni subjekti.	2019-2021. godine.	Formirano tijelo za praćenje i kontrolu sportskih klubova i sportskih škola.

STRATEŠKI CILJ 6. UNAPREĐENJE UČEŠĆA SPORTISTA OSOBA SA INVALIDITETOM U PRIJESTONICI CETINJE U VRHUNSKOM SPORTU

Aktivnosti	**Mjere**	**Nadležni organ**	**Rok**	**Indikatori**
6. Podsticanje značajnijeg uključivanja lokalne samouprave u finansiranje i realizaciju programskih aktivnosti sporta osoba sa invaliditetom.	6.1 Obezbijeđivanje prilaza svim sportskim objektima. 6.1.2 Izrada prioriteta i preporuka za finansiranje sporta osoba sa invaliditetom.	Lokalna samouprava, donatori.	2019 -2021. godine.	Obezbijeđeni prilazi osobama sa invaliditetom. Izrađeni prioriteti za finansiranje sporta osoba sa invaliditetom.
6.1 Unapređenje uslova za razvoj sportista sa invaliditetom za učešće i postizanje rezultata u kvalitetnom i vrhunskom sportu.	6.1.3 Stručno usavršavanje ljudskih resursa koji se bave realizacijom programa. 6.1.4 Plansko održavanje i adaptiranje postojeće sportske infrastrukture.	Lokalna samouprava, relevantni subjekti.	2019-2020. godine.	Broj stručno usavršenih lica za planiranje i realizaciju programa. Izrađeni planovi za održavanje.

6.2 Njegovanje kulture sportskog ponašanja, fer pleja, saradnje, tolerancije i poštovanja različitosti kod osoba sa invaliditetom.	6.2.1 Uključivanje svih relevantnih činioca u sportu za osobe sa invaliditetom na lokalu u promociji njegovanja kulture sportskog ponašanja, fer pleja, saradnje, tolerancije i poštovanja različitosti na sportskim terenima i pored njih uz medijsko praćenje.	Lokalna samouprava, civilni sektor i drugi relevantni subjekti.	2019-2020. godine.	Broj uključenih relevantnih činioca u sistemu sporta u promociji navedenih vrijednosti.